

DEBRECENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Árnyban:

Vidéken:

Évi 12 ft 50 kr.

Félévre 4 ft 50 kr.

Három hónapra 3 ft 25 kr.

Három hónapra 2 ft 25 kr.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főúr-Biederstein-palota földszint, az udvarban hátul.

Választunk! Nem választunk!

A helyzet olyan, hogy ismét csak a választások kérdésével kell foglalkoznunk és fel kell világosítanunk olvasóinkat ebben a kérdésben.

A világos tény a következő:

Lapunk aznap, mikor Széll Kálmán Ischlben járt, hirt adott arról, hogy a király a miniszterelnökkel főleg a választások lehetőségéről konferált; ez pedig azért történt, mert Körber osztrák miniszterelnök javaslatai között olyan is van, hogy oszlassák fel a Reichsrathot is, a magyar országgyűlést is és egyidejűleg Ausztriában és Magyarországon is választanak új népképviselőket. Széll, igen helyesen, ez ellen remonstrált, de a királyt nem tudta meggyőzni; Ő Felsége fentartotta elhatározását arra az időpontra, mikor Körber a többi eventuais javaslat elejtésével határozottan ez egy megoldási kísérletet fogja ajánlani.

A miniszterelnök eljött tehát Ischlből azzal a tudattal, hogy Magyarországon ősszel választunk, meg nem is; de az elhatározás nem tőle fog függni, hanem a koronától, illetőleg az

osztrák miniszterelnöktől. Ezen hírünkre, amelyet velünk egyidőben tekintélyes fővárosi lapok is regisztráltak, eleinte nem reagáltak, de utóbb a miniszterelnökségnél meggondolták a dolgot, hogy mégis csak furcsa lesz minden előleges jelentés nélkül ajtóstul a házba berontani és választásokat kiírni anélkül, hogy ezekről széles ez országban bárkinek is tudomása lett legyen.

Ez alatt az impresszió alatt iratták meg a legközelebb álló félhivatalos lapban, hogy megeshetik, miszerint ősszel választások lesznek nálunk is. Nagyon óvatosan rámutattak az osztrák viszonyokra is.

Erre persze megrohanták a miniszterelnököt mindenfelől, hogy igaz-e a hír vagy sem? A miniszterelnök persze maga sem tudja és egyszerűen azt felelte: „Nincs róla tudomásom!”

Hogy ennek a dodonai válasznak nyomatéka legyen, megiratták a II. félhivatalosban *ma*, hogy *nem lesznek választások; hogy az I. félhivatalos híresztelése csak dajkamese.*

A miniszterelnök persze nem felelős egyikért sem és akár lesz-

nek választások, akár nem, akár az I., akár a II. félhivatalosnak lesz igaza, a cél el van érve; a kérdés napirenden van és ha őt meg is fogja valamelyik nap lepni az osztrák elhatározás, legalább az országot nem fogja meglepni.

Kinai zavarok.

— Távirati tudósítás. —

New-York, aug. 31. Uchtomszky herceg, a csár kamarása és a „Vjedomoszti” főszerkesztő, a ki a napokban érkezett ide, a „New-York-Herald” tudósítója előtt kijelentette, hogy Oroszországban kizárólag a németeket tessék felelőssé a kínai zavarokért, melyek akkor vették kezdetüket, midőn a németek a kiao-csai öblöt erőszakkal birtokukba vették. Németország igen sokat ártott Oroszországnak Kinában, a hol azelőtt egyedül Oroszországnak volt befolyása. Mindennek most vége van. Németország Európában nem árthatott Oroszországnak, hát Ázsiában igyekezett ellenére lenni.

Washington, augusztus 30. Az amerikai kormány értesítette külföldi képviselőit, hogy az orosz ügyvivőtől jegyzéket kapott, a mely szerint a tengernagyok elhatározták, hogy Li-Hung-Csangot megakadályozzák abban, hogy a kínai hatóságokkal összeköt-

A halhatatlan.

Tompa kiáltással riadt fel álmából.

Ugy érezte, mintha egy csont, hideg kéz járta volna végig a testét, gyöngédén, csak hogy föl ne költse, míg a nyakáig ért, azt megszorította.

Borzongva vont a takaróját a vállára és tágrameredt szemekkel bámult a félhomályba. Hol vagyok? A selyem-függöny zizegése, a párnacsipkék susogása — azt mondta, hogy otthon van, otthon, a saját ágyában, hogy kipihenje művészkörútjának gondját, fáradságát. Tegnap késő éjjel jött meg.

Tehát csak álom volt... nem való... nem a halál?! Csak meghalni ne, most ne, mikor az egész világ hódolón borul lábai elé,

Ilyen félelmesnek sohasem képzelte volna ő, a ki pedig értette a meghalást. Hányszor öntötte bele e nagy jelenetbe lelke egész erejét és ragadta el a telt házat. Igen, ő volt a hadoklás első művésznője! És mégis — most érzi csak — milyen mesz-

sze maradtak el fennen dicsért alakításai a valóságtól. Eh, ostoba gondolatok, mindig csak visszatérnek! Mi köze neki az igazi halálhoz?! A ki tele van életkedvvel, friss jó egészséggel.

Ah! Friss jó egészség — nem egészen igaz. Fáradt és kimerült — de nem is csoda — ilyen munka után. Talán jobban bizott idegeiben és erre szólt az előbbi figyelmeztetés! Mire? A halálra talán? Neveléses. Egyszerűen túlszigázott idegei ámitották és a paplan csiklandozta a nyakát.

Félretolja az ágy függőnyeit, napsugár tör a félhomályba. Késő délelőtt van már. A szomszéd szobában jóideje társalog a házi orvos a szobaleánnyal, várják mindketten.

— Ah, doktor ur, azt el sem tudom mondani. Milyen örültek voltak ezek az emberek!... De igaz is... az én asszonyom felülmúlhatatlan művésznő, első ma a világon. Utánozhatják mindenben, de egyben utólérhetetlen marad örökre. Ugy meghalni, mint ő tud, nem képes senki.

— Igaza van, Camilla, nagy művésznő ő. S a meghalást is remekül csinálja. Persze nem az igazi halál az, hanem kitűnő művészettel alakítja. Mi orvosok más szemmel nézzük azt. De ha miakat nem is ámit el a művészet, azért mi is meghódulunk neki.

— Pszt! Csendesen doktor ur, hallgassa csak, mintha már megint tanulna.

Uj szerepre készül, pedig még nem is reggelizett.

A művésznő fáradt, nagyon fáradt. Az idegek kezdenek ellentmondani. Vagy talán már öregszik? Nem, nem öreg, csak beteg, betegebb, mint ő maga hiszi. De nem szabad nyugodnia. Uj szerepet kell tanulnia. A legújabb dráma első próbája ma délután van kitűzve.

Kingrik az ágyból s mezitláb fut a kis márványasztalhoz, melyen az új darab kézírata selyemszalag csokorban fekszik. Lázasan bontja fel és mohó kíváncsisággal kezdi olvasni. Nagy-költő írta s azt mondta, hogy valami rendkívüli lesz benne. De nincs. Ugyanaz és megint ugyanaz a régi-

Ifj. NEUMANN M.

Alföldi Takarékpénztár épületében a „BIKA” szállodával szemben.

Ajánlja az iskola év kezdetével a t. szülők figyelmébe díszesen felszerelt férfi, fiú és gyermek ruhák nagy raktárát — legolcsóbb árban.

tetésbe lépjen, a míg a pekingi diplomáciai kar doyenje instrukciókat nem ad, a mi Oroszországot nagyon meglepte. Amerika e tekintetben egyetért Oroszországgal és nyomatékosan hangsúlyozza, hogy Li-Hung-Csang a kínai kormánynak egyetlen képviselője, a ki elérhető s ezért teljes szabadságot kell neki adni arra, hogy kormányával és a kínai csapatok parancsokával összeköttetésbe lépjen. Az Egyesült-Államok kínai képviselői ilyen é telmű utasítást kaptak, az európai képviselőket pedig utasították, hogy tudják meg, milyen nézetet vallanak ebben a kérdésben azok a kormányok, amelyeknél akkreditáltak vannak.

London, augusztus 31. A „Daily Chronicle“ jelenti Hongkongból tegnapi kelet felé, hogy Amoj kínai lakosságának fele elhagyta a várost, a melyben óriási rémület uralkodik. A város csaknem teljesen elhagyatott. A kereskedelem pang. Mindenütt fosztogatnak.

Késő éjjel a következő táviratot vettük:

London, augusztus 31. Oroszország és az Egyesült-Államok megegyezésének híre az itteni körökre valósággal villámcsapásként hatott s a két hatalom energikus kijelentése a béketárgyalások mielőbbi megkezdésére nézve arra birta az összes hatalmak képviselőit, hogy Li-Hung-Csang-ot elfogadják a kínai császár, illetve kormány meghatalmazottjának a békekötés közvetítésére. A hatalmak csapatai a további előnyomulást s általában az ellenségeskedést ennek folytán beszüntetik.

A román-bolgár viszályhoz.

— Távirat. —

Bukarest, augusztus 31.

Tegnapelőtt ismét nagyszabású gyűlést tartottak Alexandria, Konstancia, Macziu és más városokban, a melyeket istentisztelet előzött meg Mihajleanu, a meggyilkolt tanár lelkiüdvéért. A gyűlések által elfogadott határozati javaslatok szelleme, habár határozott, de nem harcias.

Marghilonnan külügyminiszter tegnap este Konstantinápolyba utazott, hogy részt vegyen a szultán huszonöt éves uralkodásának jubileumán. E küldetésnek igen nagy politikai fontossága van, mert rendszerint ilyféle ünnepeken az európai udvarok katonai szolgálat által vannak képviselve. Itteni politikai és diplomáciai körökben azt tartják, hogy Marghilonnan külügyminiszter hivatásának két nagy politikai vonatkozása érdeke van. És pedig az első, hogy Macedóniára nézve, amelyre Görögországnak, Szerbiának és Bulgáriának egyaránt vádik a fogak, megegyezés jöjjön létre Törökország és Románia között oly értelemben, hogy fentartassék a mostani állapot és hogy a török kormány nagyobb egyházi és kulturális engedményeket adjon a macedóniai románoknak a végből, hogy ezek sikeresen védekezhessenek a pánszlávizmus és a pánhellenizmus fölforgató törekvései ellen. Biztosra veszik itten, hogy Románia mozgalmát támogatni fogják a portánál Calice báró, Ausztria és Magyarország, Marschall báró, Németország és Pansa márki, Olaszország nagykövetei. A küldetés második része kereskedelmi szerződés létesítése Törökország és Románia között.

Különben föltűnt, hogy Marghilonnan külügyminiszter igen gyakran és órák hosszan át tárgyalta Kiazim bég török követtel, amióta a román-bolgár viszály kitört. Sokan még arról is beszélnek, hogy a keleti érdekeket illetőleg Törökország a hármasszövetségbe lép és Romániával egységtérve fentartja a hármasszövetség politikáját, tehát a státuszkvó.

— Az összes bukaresti körökben kitünő hatást tett a magyar sajtó románbarát

magatartása a román-bolgár viszály ötletéből és általános az a nézet, hogy e magatartásnak jó hatása lesz a magyar-román viszonyra nézve.

POLITIKAI HIREK

Az új politikai évad. A jövő héten megkezdődik az őszi politikai évad, melynek első aktuusa a szerdán tartandó minisztertanács lesz. A képviselőház, mely 1896-ban választott meg, utolsó ülészakát kezdi meg. A Ház elé terjesztendő ügyek között a költségvetésen kívül a legnevezetesebb lesz Ferencz Ferdinánd főherczeg házasságának ünnepélyes bejelentése és törvénybe iktatása.

Ugron Gábor beszámolója. Ugron Gábor szeptember 16-án tartja beszámolóját Szilágy-Somlyón s vele megy párjának több tagja is, mert Ugron beszámolójával indul meg a párt országos szervezkedése.

Az ausztriai helyzet. Dr. Koerber osztrák miniszterelnök odáig jutott a terveivel, hogy immár az utódját emlegetik Bacquehem márki személyében, aki vállalkoznék a kormányalakításra az esetben, ha Koerbernek nem sikerülne a pártokkal egyezséget kötni. Egy bécsi információ szerint szeptember 10-ike előtt kell dűlőre vinni a Reichsrath egybehívásának kérdését s az ezzel kapcsolatos ügyeket, mert az uralkodó akkor a hadgyakorlatokra utazik.

A bur háboru.

— Távirati tudósítás. —

London, augusztus 31. Lourenzo-Marquezen át most már bur forrásból is megerősítik, hogy Steyn elnök Krüger táborában van, a hova még Machadorp kiürítése előtt érkezett. A transvaali volksrad tagjai és Krüger nagy tiszteletnyilvánításokkal fogadták Steynt, a ki a csapatokhoz beszédet intézett és kitartásra buzdította a burghereket. Állítólag Steyn és Krüger a harc folytatását kívánják, míg

ség. A híres szerelmi jelenet, melyet már annyiszor játszott, melyet már lelkéből megunt, aztán a vetélytársnővel való jelenet a második felvonásban — ah! ez is olyan ócska már neki. És a harmadik felvonás — óh jaj, — ez szakasztott olyan, mint az utolsó darabé volt, csak hogy itt kedvese anyjával játsza, az atyja helyett. Óh ezek a költők! Felemelte őt lángesze termékeny, szikrázó gondolataival és most megfullasztja. Hát most nem tud? Mindig ugyanaz a lelkiállapot, ugyanaz a harc? És a vége, nézzük, milyen a vége? Micsoda? Meghal? Már megint? Hát másra semmire sem jó ő? Hát azt hiszi róla ez az ember, hogy ebben van minden művészete?

Nem akarok mindig meghalni egyszer már diadalmaskodni akarnék! Nem meghalni akarok — hanem — hanem — de mi ez? Ez a hideg borzongás a tagomban — ezek a csillagkarikák a szem előtt — hogy tánczolnak! — Ez a halál! — Istenem — elesem. — Meginog a lába, megcsuklik a térde, odakap az asztalhoz, hogy majd bekapaszkodik — de hiába —

az ür után kapkod, fél lépést tesz előre, szédül és odabukik a szőnyegre.

Orvos és komorna ott halgatódznak az ajtón, hogy a szagpatott szavalást élvezzék. A gyöngé kiáltásra nesztelenül lépnek a hálószyobába. A diva hálóköntösben fekszik a földön. Haja ziláltan lóg a képére, ujjai görcsösen markolásszák a szőnyeget.

Mindketten ámulva nézik a művészet ilyen tökélyét. Még a való sem mulhatja felül. És ha nem tudná, hogy a művésznő csak próbál, ő, az orvos, megesküdne, hogy igazi haldokló fekszik előtte. A hörgés, a sápadás, a homlok verejtékgöngyvei, a fogak összeszorítása, a test görcsös rángatózása — ah ez nagyszerű. Negy fáradtságba kerül, hogy meg ne zavarja a művésznőt egy „bravo“ kiáltással.

Néhány pillanat mulva enged a görcs, a tagok elernyednek, a fej hátraesik.

— Vizet — susogják a vértelen ajkak. Az orvos szolgálni akar, de a komorna visszatartja.

— Mit gondol, uram? Nem szabad őt ilyenkor háborgatni!

Élettelenül fekszik a színésznő megtört teste a szőnyegen, melybe arcát nyomja.

Néma csend van a szobában. De lassankint visszatér az élet. Egyet nyújtózik, egyet feszül, a szemek nyílnak, a diva könyökére támaszkodva nézi két bámulóját.

— Oh asszonyom — kezdi a doktor — nagyszerű volt! Csodás volt! Mindig kétkeltem abban, hogy engem is tévedésbe tudna ejteni, de most megadom magam. Meggyőzött, Isteni volt. Ezzel minden eddigi sikerét el fogja homályosítani.

Villámgyorsasággal fogja föl az asszony a doktor tévedését. Elfogadja a dicséretet. És eltökölja, hogy ő tulajdonképpen... nem, csak maradjon meg hitében. Mosolyogva (benn még dul a kin) köszöni meg.

— Ön nagyon szeretetre méltó. Hanem kimerített ez a jelenet. Lefekszem.

És mi közben ágyáig támogatják, a doktor folytatja:

— Oh asszonyom, én meg vagyok győződve, hogy ha ön valamikor meghal: a világ nem fogja elhinni.

Botha bizonyos feltételek mellett kész volna letenni a fegyvert.

London, augusztus 31. Hogy a délafrikai háboru befejezésére nem egy hamar van kilátás, azt legjobban bizonyítja az a tény, hogy a hadügyminisztérium újabb csapatokat küld a harctérre. Hivatalos jelentés szerint szeptember 1 és 10-dike között 5 hajón 3657 katonát és 820 lovat indítanak Dél-Afrikába.

London, augusztus 31. A Reuter-ügynökség jelenti Helvetiafarmból 29-iki kelettel: Buller tábornok French és Polecarew ezredesekkel ideérkezett. Egyesült seregeik elűzték az ellenséget a magaslatokról. Lovasított gyalogság üldözi az ellenséget. Water-vallonderbe kanadai lovasság érkezett. A burok kisebb része észak felé tart, főhaduk pedig tüzérséggel Barberton felé megy.

London, augusztus 31. Egy transzáli sürgöny szerint De Wette tábornok, a burok hős tábornoka meghalt. E hír azonban nem sok hitelre talált s a londoni lapok is csak fentartással közlik, annyival is inkább, mivel annak semmiféle megerősítése nem érkezett.

VIDÉK.

Szerencsétlenség a mezőn. —

Hosszapályiból különös szerencsétlenség hírére jelenti tudósítónk A Brüll-féle uradalom Szalai-tagján fogas hengerrel rögtön törtek a tarlón. Tóth Lajos 19 éves béreslegény végezte a munkát egy társával. Java munka közben a legény véletlenül a henger alá került, mely a testét fölismertlenségig szétdarabolta. A szerencsétlen ember holttestét külön részekben vitték be a község halottas kamrájába. A hatóság vizsgálatot indított a dologban.

A végrehajtás miatt. Megrendítő esetről küld táviratot nagybecskereki tudósítónk. Raczkov Manojlo földbirtokos, tekintélyes városi képviselő, ma délelőtt öngyilkosságot követett el. — A revolvergolyó leszakította az álkapsát a szerencsétlen embernek, a ki most haldoklik. Manojlov szomorú tettének oka az a dobpergés volt, mely a fizetni nem tudó adósok végső fátuma. Weisz Lipót ismert nagybecskereki tőkepénzesnek ezerkétszáz koronával tartozott; nem tudott ma fizetni, hanem halasztást kért hétfőig. A hitelező a kért halasztás megadása helyett végrehajtást vezetett Saczkov ellen s azt a szegényt nem akarta a szerencsétlen embert túlélni.

Felnyársalt ember. Megrendítő szerencsétlenség történt Diószegen. Mint odaváló tudósítónk írja, Nagy Károly jómódu fiatal gazda egy szekér

szalmát hozott a mezőről. Főnt ült a hatalmas rakás tetején s míg kezével a gyeplőt tartotta, négyágu vasvilláját térdei közé fogta. A szekér rázódása közben Nagy Károly oly szerencsétlenül csúszott le, hogy a vasvilla oldalába furródott s a szerszám hegye a boldogtalan ember szívére is megsebesítette. Nagy Károly ki csak nemrég házasodott, most a halállal vívódik.

Keréketört gyermekek.

— Saját tudósítónktól. —

Borzasztó szerencsétlenség történt e hó 28-án Bulkesz bácsmezei községben. Egy öt éves és egy négy éves gyermek ekkor a malom kerekai közé s mire észrevették a szerencsétlenséget, az óriási kerék felismerhetetlen hústömeggé törte a két kis fiút. A keréketört gyermekek tragédiájáról a csendőrség a következőket derítette ki.

Bulkesz község bejáratánál áll a malom, amely Szvoll Henrik tulajdonát képezi. Oda tévedt a malomba Mayer Henrik birtokos hasonnevű öt éves fia és a kis Schreiber Frigyes. Nem vették észre, hogy a kereket hajtó ló közeledik feléjük. A ló, amint a gyermekekhez ért, valamitől megbokrosodott, miközben a hajtó ruddal oly szerencsétlenül ütötte le a két gyermeket, hogy mind a kettő fejfelé bukott a vaskerek közé. Bizalmas sikoltás reszkettette meg a levegőt s mire a lovak megállították, a két gyermek már oda volt.

A szerencsétlenség hírére megjelent a palánkai kir. járásbiróság vizsgáló birája s megtartotta ez ügyben a vizsgálatot, melynek során kiderült, hogy a szerencsétlenségnek a malomtulajdonos az oka, ki a kerekre elé elmulasztott védőkörlátót állítani.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A fiumei „anarkista.“ (Fővárosi tudósítónktól.) Néhány nap előtt Fiumében letartóztatták Sagnac József külföldi munkást s azt híresztelték, hogy benne valami veszedelmes anarkistát tettek ártalmatlanná. De úgy látszik, a szegény ördög minden egyéb, csak éppen nem anarkista. Matrózkodott az utolsó időkben és csavargásért fogták el. Amikor a rendőrség elé került, fenyegetőző hangon kiakadt:

— Ha szabadon nem bocsátanak, két hónap alatt megölöm a császárt!

Ez a kijelentése hozta az anarkistaság gyanújába, persze alap nélkül. És hogy Sagnac, a kit aztán felhoztak a budapesti királyi büntető törvényszék fogházába, nem az, a kinek hitték: arról bizonyosat mondanak a fiumei törvényszéktől most megjött akták is. Ezek szerint ugyan Sagnac,

mikor a kérdéses nyilatkozatot tette, — tökrészes volt. Épp ezért dr. Etter kir. alügyész, kinek kezébe az iratok kerültek, Sagnacot csupán a btkv. 140. § ába ütköző királysértés vétségével vádolja. A tárgyalást nem tarthatják meg, mert az aktákat fölküldte az ügyészség a miniszteriumba. Ha az ítéletet meghozzák, visszaküldik a vádlottat Fiuméba, hogy ott a csavargásért megbüntessék.

A braganzai herceg affaireja.

Hirt adtunk nemrég arról a szenzációs affaireról, melyek hőse Ferencz József braganzai herceg volt, a Vilmos huszárezred fiatal hadnagya, kinek Aulich ezredessel, a 37. gyalogezred parancsnokával támadt lovagias összeütközése. Az affaire híre mindenütt nagy feltűntést keltett, de legkivált Belényesen, Biharvármegye regényes fekvésű városkájában okozott izgalmat, a hol Aulich ezredes regimentje együtt tábozik ez idő szerint a Vilmos huszárezredével. Onnan írják nekünk ezt a kedves epizódot:

Vasárnap nagy templomi parádét rendeztek az itt gyakorlatozó katonák. Harsogó katonamuzsikával vonultak ki a templom előtti térre, melyet a lakosság tarka rajban lepelt el. Izgatottan várták a fényes tisztek érkezését. A várakozás lázában hirtelen furcsa hír szaladt végig a boldog belényesiek során. Suttogva, irigy örvendezéssel adták egymásnak az emberek:

— Nagyszerű dolog!

— Nos, mi történt?

— Aulich ezredes itt a templom előtt most fogja megkövetni a braganzai herceget.

— Az ezredes a hadnagyot?

— Azt no, itt, ünnepiesen, de mindjárt.

Ezalatt odaértek a 37-ik ezred tisztjei diszben, Aulich ezredessel élükön, nemsokára pedig követte őket a huszárezred tiszt kara. A kíváncsi belényesiek visszafajtott lélegzettel várták a pillanatot, mikor az ősz óbester a nyalka hadnagy elé lép s bocsánatát kéri. Lázasan mozgas futott keresztül a sokaságon s a következő pillanatban látták, amint a braganzai herceg többi tisztársaival együtt huszárosan összecsapva sarkantyuját, feszesen tisztelgett Aulich ezredes előtt, aki mosolyogva fogott kezét sorra a huszárokkal. És a herceget sem hagyta ki.

Kedvezmény a debreczeni szőlősgazdáknak.

Debreczen, szept. 1.

A városi tanács a következő kedvezményről értesíti a debreczeni szőlősgazdákat.

Nyílt községekben, melyek közé tartozik városunk is, azok a szőlősgazdák

kik szesz italok kimérésével vagy kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésü boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében, ezenül is csak a jelenleg fennálló fogyasztási adónak megfelelő részét fizelik és pedig I ső osztályu községekben hektoliterenként bor után 6 kor. 70 fillért, bormust és szőlőcsefret után 5 kor. 4 fillért.

Azok a szőlősgazdák, kik az előbbi szakaszban jelzett kedvezményre igényt tartanak, kötelesek szeptember hó 15 ig, legkésőbb azonban a szüret megkezdéséig, ebbeli igényüket a községi Elöljáróságnál bejelenteni. E szerint a bejelentések, ha a szüret szeptember 15-ike után kezdődnek is, legkésőbb szeptember 15-ig okvetlenül megteendők.

A városban állandóan lakók részéről az I ső és II-ik kerületi rendőr-kapitányságnál; a szőlőkertben és a mezőségeken kint lakók részéről pedig a mezőrendőr-kapitányságnál történik leendő borterméseiknek bejelentése.

E bejelentésbe foglalandó a bejelentő lakhelye, házzsáma, a családtagok száma és a szőlőbirtok terjedelme holdakban s a házi fogyasztásra felhasznált bor évi átlagos mennyisége hektoliterekben, még pedig ugy az uj, mint az adózatlan ó borokra nézve is.

Ha a kedvezményes adózásra igényt tartó szőlősgazda egész bortermését házi fogyasztásra akarja felhasználni, köteles abban az esetben, hogyha termése öt hektolitert meg nem halad, az egész termés után a kedvezményes adót azonnal lefizetni.

UJDONSÁGOK.

* Csath Zsigmond jubileuma.

Csath Zsigmond posta- és táviró-főnökök tegnapi jubileuma alkalmából elsőnek a hivatal tisztikara üdvözölte, amelynek nevében Papp Lajos fejezte ki jókívánásait. Délelőtt folyamán a debreczeni társadalmi élet kitünőségei sorra tisztelegtek az érdemes férfianál. Délután a nagyváradai posta- és táviró hivatal igazgatóságától érkeztek meg *Hendel Ottó* számtanácsos, *Melcher Károly* titkár, *Erdélyi Zoltán* fogalmazó, *Schindler* számvizsgáló s üdvözölék Csath Zsigmondot. Este a Bika szálloda nagy éttermében kétszáz terítékű bankett volt, amelyen a postahivatal tisztikarán, nagyszámu hölgyközönségen, a nagyváradai igazgatóság küldöttein kívül a közélet kiváló férfiai is megjelentek. Az asztalfőn helyet foglaló jubiláns mellett gróf *Degenfeld József* főispán, *Rásó Gyula* kir. tan., alispán, *Komlóssy Arthur* főjegyző, polgármester helyettes, *Dr. Kola János* országgyűlési képviselő ültek. Az első felköszöntőt az igazgató-ág nevében *Erdélyi Zoltán* fogalmazó tartotta meg, a ki a jubiláns érdemeit méltatta, majd *Komlóssy Arthur* polgármesterhelyettes beszélt melegen Csath Zsigmondról, kétöb *Csiky Lajos*, *dr. Kola János*

szólottak. Azután megeredt a pohárköszöntők árja s a Magyar testvérek kitünő zenéje mellett a késő éjjeli órákig együtt maradt a diszes társaság.

* **A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** Vecsey Imre tb. főjegyző a jog- és pénzügyi bizottság közelebbi ülésére az alábbi megbívót bocsátotta ki: „Midőn sajnálattal kell tudatnom, hogy a jog- és pénzügyi bizottságnak folyó évi augusztus hó 30 napjára egybehívott ülése a tagoknak részvétele következtében megtartható nem volt, a bizottság ülésének a már közölt tárgysorozattal való megtartása határidejéül 1900. évi szeptember hó 3-ik napjának, hétfőnek d. u. 3 óráját, helyszínéül a városháza nagyterme melletti könyvtári szobát jelölve ki: tisztelettel felkérem a bizottsági tag urakat, miszerint ezen ülésen okvetlenül megjelenni sziveskedjék.

* **Debreczeni küldöttség a minisztériumban.** A debreczeni sertés kiviteli telep létesítése ügyében tartott legutóbbi értekezleten elhatározták, hogy küldöttségilag szereznek információt a földmivelésügyi minisztériumban arra nézve, hogy ezen kiviteli telep létesítésénél a kormánynak minő feltételei, kívánalmái, követelményei vannak, a létesítés esetén milyen támogatásra számíthatnak, hogy teljes képet nyújtsanak a bizottságnak a telep létesítésére szükséges költségekről s azok módozatairól. A küldöttség, melynek tagjai *Vecsey Imre* tb. főjegyző vezetése alatt: *Király Gyula* tanácsnok, *Leidl Emil* állami állatorvos, *Nagy Jakab* és *Ungvári József* bizottsági tagok, tegnap este utazott fel a fővárosba s ma délelőtt tiszteleg *Darányi Ignác* földmivelésügyi miniszternél és *Lestyánszky Sándor* miniszteri tanácsosnál.

* **Jönnek haza a rezervisták.** A helyben állomásozó 39. gyalogezredhez augusztus hó 21-én bevonult rezervisták szeptember 4-én, azaz kedden délben tizenkét órakor a katonai külvonattal érkeznek vissza Debreczenbe. A rezervisták megérkezésük után leszerelnek és nyomban szabadságolják őket.

* **A főszámvevő állapota.** Szabó József főszámvevő állapotáról tegnap aggasztó hírek terjedtek el városzerte. Ezekkel szemben a legilletékesebb helyről nyert távirati információ alapján örömmel jelenthetjük, hogy *Szabó József* főszámvevő jobban van s rövidesen már el is hagyhatja az ágyát.

* **A kereskedelmi kamarák reformja.** Az ipar- és kereskedelmi kamarák szervezetének és működési körének lényeges módosítását tervezi a kereskedelmi miniszter. A leg-radikálisabb ujtás az, hogy a miniszter javaslata szerint ezenül nemcsak az önálló iparosok és kereskedők, hanem kellő arányban az alkalmazottak is képviselve lesznek a kamarában. A miniszter ez által a kamarák működésében uralkodóvá akarja tenni a szaktudást.

* **A csapókerti menedékház vezetőnőjét** utóbbi ülésén választotta meg az iskolaszék, amely *Ronc-ik Lajos* tanácsnok elnöklete alatt tartotta meg ülését. A menház vezetőnőjévé *Fazekas Róza* képesítéssel bíró menház vezetőnőt választották meg egyhangulag. A választást megerősítésre a közigazgatási bizottsághoz terjesztették be.

* **Szerencsétlenség a kefégyárban.** A villamosság századát éljük. Az emberiség kutató szelleme még folyton újabb és újabb dolgokon töri fejét. A legcsekélyebb munkát is gépek által akarja végeztetni, de sokan aztán nem törődnek azzal, hogy ezek vezetésére ügyes és kipróbált munkások keze szükségeltetik. Így esik meg azután a gyakori szerencsétlenség, mely legnagyobb részt a gyárakban a gépeknél foglalatostól munkások közül szedi áldozatát. Tegnap is egy családos embert tett örökre nyomorékká, megfosztva ez által a családot egyetlen kenyérkeresőjétől. *Kui János* nak hívják a szegény munkás embert, kinek balkeze fejét a *Stern-féle* kefégyárban levő gyalu-gép elkapta s azt teljesen összeszaghatta. A súlyosan sérült munkást beszállították a kórházba, hol azonnal gyógykezelés alá vették.

* **Szabadság után.** *Végh Gyula* rendőrfőkapitány, a bűnügyi osztály főnökének szabadságideje lejárt s ma visszaérkezik Debreczenbe. *Végh Gyula* hivatalát holnapután foglalja el.

* **Csolnakverseny.** A csolnakázó egyesület vasárnap, szeptember 2-án délután 4 órakor diák versenyt rendez egybekötve disz halászzattal. Lesz egy szandolin és egy csolnak verseny. Csak 16 éven aluli tanulók pályázhatnak. Az első beérkezőnek a díj 3 korona. A második beérkezőnek egy korona, tehát összesen 4 korona díj van kitűzve. Zene, laczikonyha, hal paprikás, jégbe-hűtött bor és sörről gondoskodva van.

* **Orvosi köréből.** *Balkányi Emil* dr. kerületi tisztiorvos külföldi utjáról hazakerkezve, működését ismét megkezdette.

* **A községi közigazgatási tanfolyam tanára.** A b-ügyminiszter ma érkezett leiratában tudatta *Weszprémy Zoltán* vármegyei főjegyző, a községi közigazgatási tanfolyam igazgatójával, kiket nevezett ki a tanfolyam előadóul. A tanfolyam előadói lesznek: *Bartha Béla* dr. jogakadémiai igazgató, előadja a közig. jogot, kit a miniszter a tanfolyam helyettes igazgatójával is kinevezett. Előadók lesznek továbbá dr. *Kérészy Zoltán* egyetemi m. tanár, jogakadémia dékán, előadja a tételes magyar közjogot; *Szabó István* pénzügyi s. titkár, előadja a pénzügyigazgatást; dr. *Czeglédy Mihály* várm. főügyész, előadja a tételes magyar magánjogot; *Nemes Zoltán* vármegyei aljegyző, előadja a közigazgatási igazgatást; *Péozes Sándor* megyei árvaszéki elnök, előadja a gyámsági, gondnoksági és árvaügyeket; *Losonczy Álmos* vármegyei

f orvos, előadja az egészségügyet, a szegényügyet és a betegápolási ügyet. Kozma László árvaházi igazgató, előadja a vallási és közoktatási igazgatást; Tóth Aurél kir. táblai tanácsjegyző, albiró, előadja a büntetőjogot; Budaházy Ödön vármegyei főszámvevő, előadja az államszámviteltant; Oláh Károly tanácsnok előadja a katonai igazgatást; Oláh Imre anyakönyvezető, előadja az anyakönyvi ügyeket; Dávidházy Sándor megyei aljegyző, előadja a közigazgatási igazgatás egyik ágazatát. Ezek lesznek a közigazgatási tanfolyam előadói. A tanfolyam helyisége a ker. akadémiában lesz. A beiratásokat szeptember 1-5. napján eszközlik. A tanfolyam megnyitása 6-án lesz. A tanfolyamot ünnepelesen Degenfeld József gróf főispán nyitja meg.

* Lelenczház Debreczenben. A debreczeni lelenczház ügyének előkészítésére hivatott bizottság tegnap Roncsik Lajos tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott. A bizottság a Roncsik Lajos által kidolgozott alapszabálytervezetet vette tárgyalás alá és azt igen csekély módosítással elfogadta. Ezen módosítások közé tartozik, hogy az egyesületnek négy alelnöke legyen, még pedig két férfi és két nő és hogy továbbá az ápoló és szolgáló személyzetet ne az igazgatóság, hanem az igazgató főorvos vegye fel. Itt említjük meg, hogy a lelenczház egyesület alakuló közgyűlését már szeptember hó folyamán megtartja.

* Záróünnepély a menedékházban. Az óhái gyermekmenedékházban a záróünnepélyt szeptemberben tartják meg. Az ünnepély napját Roncsik Lajos tanácsnok 15-ére tűzte ki.

* Meglopta a gazdáját. Pár nappal ezelőtt Suhajda József Várútczai lakos Naszódi Mari cselédjének 120 forintot adott át egy megbízás kíséretében. Naszódi Mari átvette a pénzt és azóta nyoma vesztett Suhajda József panaszára a rendőrség is mind ez ideig sikertelenül nyomozta a tolvaj cselédet. Tegnap délután végre sikerült elfogni. Tettét beismerte, a pénz nagy részét azonban elköltötte. Kihallgatása után letartóztatták, ügyét pedig átteszik az ügyészséghez.

* Fizetésektelenség. A bécsi hitelezői védegylet jelenti hivatalosan, hogy Schwarcz József debreczeni kereskedő fizetésektelenséget jelentett be.

* Birokverseny a nagyerdő vigadóban. Ma és holnap, vasárnap este „bajnoksági birokverseny” lesz a nagyerdői Dobos pávilonban. Ma este Vladimir híres orosz bajnok birkózik Kovács Károly mészárossal, holnap pedig Tóth József mészárossal. Együttal mindkét estén fellép az Ó-Budavárból érkezőt művészársaság is. Az előadás ma este 8 órakor, holnap vasárnap pedig este 7 órakor kezdődik. Belépti-díj első hely egy korona, második hely 40 fillér.

* A cirkusz megnyitása. A Széchenyi-utca végén felállított cirkuszban tegnap este tartották meg a megnyitó előadást, még pedig igen nagy közönség előtt. A bemutatókon sok taps hangzott fel. Különösebb tetszéssel fogadta a közönség Shu-

man produkcióit a szabadon idomított lóval, Hoffmann nyújtóművészetét és Miss Paula rendkívül ügyes mutatványait a kifeszített sodronyon. Zimmer atléta erőművészetével aratott tapsot, különösen akkor, midőn a mellén és térdén elhelyezett deszkalapon az egész zenekar helyet foglalva játszott. A műsort több érdekes szám gazdagította még. Általában az első előadás után várakozással néz a közönség a társulat, további működésére. A cirkuszban ma és ezután minden nap tartanak előadást.

* Szerencsétlenség a főtéren. Tegnap délelőtt szerencsétlenség történt a debreczeni főtéren. Gebauer kékesei földbirtokos főtisztje gyanútlanul haladt a kereskedelmi és iparbank palotája előtt. A járóról akart lelépni, hogy egy kocsiba üljön és a vasúthoz hajtatva hazautazzék. A jelzett helyen, az aszfalt burkolat szélénél elhelyezett terméskövön meredek vágás van szekér feljáromnak. A főtiszt ezt nem vette észre, megcsuszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy jobb lába a boka felett ketté tört. Nem birt felállani és az összetutott emberek segítségével vitték be a Neumann féle ruhakereskedésbe, ahol dr. Burger Péter nyújtotta neki az első orvosi segélyt. Megvizsgálta a törést és gipszbe tette az eltört lábat. A szerencsétlenül járt főtiszt egész délutánig feküdt az üzletben, azután kocsin kivitték a vasúthoz, mert mindenképpen családjához haza kíváncszott.

A közönség köréből számtalanszor hangzott fel panasz az asztaltjárók szélénél alkalmazott meredek terméskövek miatt. Nap-nap után sorra bukácsolnak ott az emberek, azok is, akik a veszedelmes helyet ismerik; még inkább az idegenek, akik nem ismerik. Sajnos, ezeket a panaszokat semmibe se vették és íme most egy szomorú kimenetelű baleset igazolja be, hogy milyen jogosultak voltak. Az ilyen precedens után joggal várhatja el a közterheket viselő polgárság, hogy életbiztonságára tekintettel legyenek azok, akiknek módjukban van ezektől a veszedelmes helyektől megszabadítani a közönséget.

* Villanycsengő szakszerű szerelését és javítását elvállalja: Krausz Kálmán bádogos Hatvan-utca 6. Deutsch Alberttel szemben.

TÁVIRATOK.

Fenyegetés Vilma királyné ellen.

Amsterdam, augusztus 31. — Egyes lapok jelentik, hogy Vilma királynő fenyegető levelet kapott melyben tudatják vele, hogy legközelebb két anarchista meg fogja gyilkolni. Két olasz, akit gyanúba vettek, eltűnt lakásáról. Az összes idegeneket, akik magukat nem képesek kellőleg igazolni, a határra szállítják.

Fegyelmi eljárás egy ezüst koszoru miatt.

Budapest, augusztus 31. Pálffy-Daun Vilmos gróf Mosonmegye főispánja tudalevőleg most ünnepi 10 éves főispáni jubileumát, mely alkalmával a vármegye tisztviselői ezüst koszorúval akarták meglepni a jubiléumát. Hogy az ezüstkoszoru beszerezhető legyen, Hegyi Sándor megyei főjegyző bizalmas körlevélben felszólította a tisztviselőket az adakozásra azzal az instrukcióval, hogy az adományozott összeget majd más címeken, irdai átalányban számolják el a megyei pénztár terhére. Egy ilyen körlevél avatatlan kezébe kerülve kiderült az egész dolog, sőt még az is, hogy az erre vonatkozó rendelet tulajdonképpen az alispáni hivatalból eredt. A miniszter úgy az alispán, mint a főjegyző ellen fegyelmi eljárást, az ügyészség pedig büntetővizsgálatot indított.

A belga király lemondása.

Brüsszel, augusztus hó 31. A Soir udvari körökből azt hallja, hogy Lipót király kevéssel Albert herceg megnősülése után, ennek javára lemondani szándékozik. A lemondás hírét megczáfolják ugyan, de a király tényleg megöregedett, a kormányzást megunta és az a kívánsága, hogy az év egyik részét Villefranchéban, a másik részét pedig yachtján tölthesse el. Nincs kizárva, hogy a király a jövő évben tényleg lemond.

A román-bolgár konfliktus.

Bukarest, augusztus 31. A félhivatalos „Timpul” Károly királynak ischli látogatásáról cikkezve, azt írja, hogy egész Európa tudja, melyik részen van az igazság a román-bolgár konfliktusban. Az európai komoly sajtó egyhangulag elítéli Bulgária eljárását. Romániát semmibe sem érheti szemrehányás és a román kormány jegyzékében nem lépte túl ezt a határt, melyet a diplomáciai érintkezésben betartani kell. — A „Timpul” jelenti továbbá, hogy Viddin bolgár határvárosban tegnap népes meeting volt, melyen „háborút akarunk”, „halál a románokra” kiáltások hallatszottak.

Budapest, augusztus 31. Egy bukaresti távirat a Románia mozgósításáról szóló híreket valótlannak mondja.

Ischl, augusztus 31. Károly román király ma elutazott innen a Salz Kommerguttra. A pályaudvarra királyunk is kikísérte vendégét és a két uralkodó rendkívül szívélyesen vett búcsút egymástól. Közvetlen az elindulás előtt a román király hosszabban beszélgetett Goluchovszky külügyminiszterrel.

Kossuth Lajos születésének évfordulója.

Budapest, augusztus 31. A Kossuth-
emlékbizottság Kossuth Lajos születése nap-
jának megünneplése tárgyában tegnap este
a Baross-utca 45. sz. vendéglő helyiségében
ülést tartott, melyen Klein Pál elnökölt.
Megjelentek az Egyetemi Kör, valamint az
egyetemi, nemzeti, független és liberális
ifjuság küldöttségei is, melyek kijelentették,
hogy az egyetemi polgárság pártkülönbség
nélkül vesz részt az ünnepségekben. Elhatá-
rozták, hogy az ünnepséget két részre
osztják. E hó 16-án, vasárnap, matiné lesz,
e hó 18-án pedig lakoma Kossuth emlékére.
A kiküldött albizottságok ma este fogják a
részleteket megállapítani.

Pestis Angliában.

London, augusztus 31. Angliá-
ban hivatalosan konstatálták a bor-
zalmas keleti rém, a pestis fellépé-
sét. Glasgowban ugyanis több
ember gyanus tünetek között meg-
halt s az orvosok bonczolás utján
megállapították, hogy halálukat a
pestis legveszedelmesebb faja, az úgy-
nevezett Bubó-pestis okozta. Tizenkét
beteget, kiken hasonló tünetek
mutakoznak szigorú vesztégzár alá
helyeztek.

Hunyady János szobra.

Budapest, augusztus 31. Még Bánffy
Dezso báró miniszterelnöksége idején történt,
hogy a király nagylelkűsége tiz szobrot
ajándékozott az ország szívének Budapest-
nek. A szobrok közül a törökverő Hunyadi
János szobrát Tóth István, ez a nagy tehet-
ségű művész ember mintázta s immár el is
készült a szobor nagy mintájával. Mi-
előtt öntés alá kerül, a szobor-bizottság
még egyszer bírálat alá veszi s ennek meg-
ejtését Tarkovich miszterelnöki államtitkár
folyó évi szeptember ötödikére tűzte ki a
művésznek várkert-bazári műtermében.

Rablógyilkossággal vádolt diurnista.

Budapest, aug. 31. A budapesti
büntető törvényszéknél érdekes szen-
zációról suttognak. Rablógyilkossággal
vádolják a törvényszék egyik díjnokát,
aki a múlt hó közepe táján szabad-
ságot kért s Ausztriába utazott. —
Nem rég a Bécs melletti Eugensdorf
községben letartóztattak egy fiatal
embert s azzal gyanúsították, hogy ott
rablógyilkosságot követett el s miután
az illető Kasztnér Imre diurnistának
mondotta magát, ez állítása valósága
íránt megkérdezték a budapesti tör-
vényszéket. A megkereséssel elküldték
a letartóztatottnak fotografiáját is s
ennek alapján Budapestről nem ad-
hattak más választ, mint azt, hogy
csakugyan Kasztnér Imre a fogoly.
Kasztnér csak 6 napi szabadságot

kapott s noha ez idő rég letelt, hirt
sem adott magáról. Alig szolgált a
budapesti tszék ezen felvilágosítással,
Eugensdorfból újabb közlés érkezett.
Tudatták, hogy Kasztnér ellen egy másik
gyilkosság gyanuja merült fel. Bővebb
részletek hiányoznak. Mielőtt a bírósá-
gnál alkalmazást nyert, állítólag
főhadnagy volt.

Törökországból.

Konstantinápoly, augusztus 30. Az
„Agence de Constantinople“ hivatalos hely-
ről kapott információ alapján teljesen alap-
talannak nyilvánítja egy külföldi lapnak azt
a híresztelést, hogy Albániában, nevezete-
sen Prizrendben, Ohridában, Monaszirban és
Dibreben forrongás mutatkozik.

Támadás Crispi ellen.

Róma, augusztus 31. Feltűnést
kelt az „O-szvervetare Romano“-nak,
a vatikán félhivatalosának „Crispi és
Bresci“ című czikke, melyben azt
igyekszik bebizonyítani, hogy az az-
előtti olasz forradalmárok semmiben
sem különböztek a mostani anarkis-
táktól. „Mi a különbség Caseris, Luc-
heni és Crispi között. Ha Bresci vé-
dője a milánói esküdtszék előtt fel-
olvasta volna Crispi ama leveleit,
melyben ez bombák gyártásával di-
csekszik, úgy az esküdtek szíve meg-
lágylt volna Bresci iránt, a ki a
liberális nevelés áldozata“.

Budapesti tőzsde.

Aug. 31. Buza októberre 7.64. Buza
áprilire 8.05. Rozs októberre 7.06. Zab
októberre 5.31. Tengeri szept. 6.14.

VEGYES.

A német császár taeljei. Tudvalevő
dolog, hogy a pekingi mézárások idején a
német császár közhírré tette, hogy minden
élve kiszabadított európaiért ezer ezüst-
taelt fizet a kiszabadítónak. Akkor minden-
felé nagy lelkesedéssel fogadták ezt az
ígéretet, amely különösen a Khinában
harcoló katonákat érdekelte. Most már meg
is lehet állapítani, hogy a császár magán-
pénztárának mennyibe fog kerülni ez a
nemes ígélet. Eddig összesen nyolczszáz
európaiat szabadítottak ki a vérengző khinaiak
karmai közül. Mindenikre esik tehát ezer
tael, összesen 800,000 tael. Egy tael a
mostani árfolyam szerint öt és fél korona,
ami azt jelenti, hogy a császárnak négy
millió és négyszázezer koronájába fog
kerülni ez a humánus felbuzdulás.

Manelik kitüntetése. A megszámlálha-
talan kongresszusok között, melyeket most
Párisban tartanak, minden zaj nélkül ülése-
zett a múlt héten a dohányzás-ellenes
kongresszus. A kongresszisták megbeszélték
egymás között, hogy milyen károkat okoz az
ember szervezetében a tulságos dohányzás,
egyhangulag határozatot hoztak, mely elítéli
a dohányzás szenvedélyét, végül pedig

megszavaztak egy diplome d'honneur Me-
nelik abessziniai császárnak, aki megtiltotta
a dohánynak országába való behozatalát.

A sportkedvelő boerok. Nem igen tud-
ják, hogy a boerok épp olyan szenvedélye-
sen kedvelik a sportot, mint az európaiak.
Johannesburgban különösen virágzott a sport.
Voltak ott football-, kriket-, polo- és golf-
klubok és pompásan berendezett verseny-
pálya. A lóversenyt különösen kedvelik.
Csakhogy ott a lóversenyek nem néhány
óraig tartanak, hanem reggeltől estig. A
versenyterén sok olyan farmert látni, a ki
napokig tartó utat is megtett lovon, csak
hogy ott lehessen a versenyen. A fogadások
nagy pénzbe történnek. Az automobilozás is
meglehetősen elterjedt már. Az első motoros
kocsi, amely Pretória környékére került,
Franciaországban készült. Dr. Leyds és
Eloff, Krüger veje ajánlották a boeroknak,
hogy próbálják meg ezt a sportot is.

Szabályozható torok. Ezüstből való és
nem természetes ez a torok, állítólag egy
sidney orvos találta fel olyan emberek
számára, akik bármily okból elvesztették a
hangjukat. Ennek az orvosnak az ezüst
toroka pedig olyan, hogy aki használja, tet-
szése szerint beigazíthatja sz. rára, tenorra,
baritonra vagy basszusra.

Véres csendőrszurony.

— Saját tudósítónktól. —

Véres esetről értesült tegnap a
bács kulai csendőrség, melynek két
tagját nyomozás közben két vesze-
delmes gonosztevő megtámadta, mi-
közben vér folyt a csendőrök és a
megtámadók között. Hakerla János
csendőr e hó 29-én éjjel szolgálatban
állt egy másik csendőr társával, mi-
közben a telecskei dombon levő pi-
czék között portyáztak.

Ez alkalommal az egyik csendőr
észrevette, hogy a pinczék között két
gyanus alak bujkál. Hakerla csendőr
rájuk kiáltott, hogy álljanak meg, de
azok tovább futottak. A mint egy
pincze sarokhoz értek, a fordulónál a
két alak a csendőrök elébe ugrott s
kezükben élesre fent késsel akarták
őket megrohanni. Firling Márton me-
rénylőnek sikerült is az egyik csend-
őrt megszurni, de abban a pillanatban
Hakerla csendőr szuronyával keresztül
döfte a merénylőt, mire az egy jaj-
kiáltással összeesett és meghalt.

A merénylő társának sikerült a
sötétségben elmenekülnie. Az eset hi-
rére Simonyi főhadnagy és Tukacs
csendőrszázados-hadbíró a helyszínre
mentek a vizsgálat megejtése végett.

MULATTATÓ.

A mama.

Leány: Kedves mamám, kívánok ne-
ked a születésnapodra minden jót; mindent,
amit csak magamnak kívánhatok.

Anya: Eredj már! Hát ugyan kell is
nekem vőlegény.

Az egoista.

— Te Lajos, te mindennap meglátogatsz engem, de engemet sohasem hívsz magadhoz. Hogy van az?

— Hja pajtás: ha én hozzád jövök és megunlak, hát rögtön elmehetek és megszabadulok tőled, de ha hozzám jössz és ott untatsz, hát akkor, hogy szabaduljak meg tőled?

Az optimista.

A. Igaz az, doktor ur, hogy az öreg Szeprenyi olyan súlyos beteg?

Dr. B. No, beteg, beteg, de nem olyan nagyon.

A. De hiszeu ma mondta a neje, hogy halálán van az öreg.

Dr. B. Oh, tetszik tudni: némelyek már olyanok, hogy mindent rózsás színben látnak.

Jelenet.

A férj ordít:

— Ime, ezt a levelet a szobalány tévedésből nem az udvarlónak, hanem nekem adta!

— Nem fog többé megtörténni, szól a feleség.

— Mi biztosít erről?

— Még ma elbocsátom a szobalányt!

CSARNOK.

A várrom tündére.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Bábolnayné és leányának öröme leirhatatlan volt. Mintha a sors kárpótolni akarná őket a nyugtalan percekért s azért az aggodásért, amelyet nekik Bártai Elemér megjelenésével, nyilatkozataival s különösen erőszakos fellépésével szerzett.

Iréen hozzá sietett, kezét nyujtotta neki. Szép szemeivel hálásan nézett rá s picziny piros ajkáról a lelkesülés szavai röppentek el: — Andor mivel háláljuk ezt meg önnek?

Rimay Andor gyöngéden átölelte a rom tündérét s éppen olyan lelkes hangon válaszolt, mint amilyen a kérdés volt:

— A szeretetükkel!... Ha szeretni fognak, örök életemre boldoggá tesznek s igyekezni fogok azon, hogy én is azzá tegyem önöket.

A jó anya szemében könnyek ragyogtak, mikor így, egymás mellett látta a két ifjút. A házasságok — úgy gondolta el magában — csakugyan az égben köttetnek. Isten rendelése volt, hogy Rimay Andor hozzájuk kerüljön s hogy benne és leányában pillanat alatt ébredjen fel a legtisztább rokonszenv és szeretet, a mely az élet göröngyös utain át a nyugalmasabb, édesebb elethez: a boldogsághoz vezet. Szó nem jött ajkaira, elfulusztotta az az érzés, a mely egész valóját átjárta, csak hozzálépett a fiatalokhoz, átölelte őket s tekintetével, arca szelidségével fejezte ki nagy örömét. Csak később, néhány perc után szólalt meg: Reszkető szavakkal rebogte el a fiatalokat méginkább boldogító szavakat:

— Az Isten áldása legyen a ti szerelmeken.

Andor közelebb vonta magához Irén arcát s a jó anya előtt csókkal pecsételték meg szeretetüket.

— És most — szólalt meg vidáman Andor — ugy-e bár holnap megnyitjuk a rom kapuját?

— Meg! Meg!... Visszaadta a világot nekünk?

— A talubelieknek hirt adunk?

— Az egész környéknek!

— És én hiszem — válaszolta Andor, — hogy öröm tölti el a falu és a környék minden lakójának szívét. Boldogok lesznek, ha megismerik nemes önfeláldozásuk okát. Arra pedig lesz gondom, hogy megismerjék, még mielőtt a mi közös ellenségünk tervét végrehajtaná.

— Tegyen ugy Andor, ahogy jónak látja — válaszolta Bábolnayné.

— Azután nyomban értesíteni fogom jó atyámat az eredményről s megkérjük, hogy jöjjön el, legyen tanuja gyermeke boldogságának. Ezen a csendes, ezen az édes helyen, ahol a szerelem szívemben felébredt, ahol a boldogságom megszületett, itt fogjuk, távol a világ zajától csendességben, nyugalomban, édes szeretkezésben tölteni házasságunk első heteit.

Iréen aranyárga fürtös fejét Andor vállára hajtotta és hálásan nézett rá. Soha sem érzett még ilyen boldogságot. A világtól elzárva fogalma sem volt, hogy megilyet is megérhet. Érezte, hogy azt az ifjút, akihez szelíden simul, végtelenül szereti s most már többé egy perczre sem tudna tőle elválni.

Talán az ifjakkal is boldogabb volt Bábolnayné, aki gyönyörködve nézte a szerelmes ifjakat.

(Folyt. köv.)

HIRDETÉSEK

jutányos áron

elvértetnek a kiadóhivatalban, főtér Bladermann-p

CZICZÓ LAJOS

cipész. Debreczen Piacz-utca 12. Stenczinger ház.

Ajánlja dusan berendezett

Saját készítményü

cipő raktárát. A közelgő őszi idényre nagy választékban vannak raktáromon férfi, női, gyermek cipők valamint tisztí lovaglő, vadász csizmák, vízhatlan valódi orosz bagaria bőrből, különösen figyelmébe ajánlom az iparos és munkás uraknak, házilag felügyeletem alatt készített erős, munkás cipőimet, melyeket a legjutányosabb árban felelőség mellett bocsátok a nagy ér. köz. rendelkezésére.

Megrendeléseket a legrövidebb idő alatt, a legújabb divatszertint készítek. Csak különlegességemet a nagy é. köz. figyelmébe ajánlv.

L. aradtam tisztelettel fenti

Egy éves önkényes cipőket és csizmákat elő írás szerint készit.

Egy éves önkényes cipőket és csizmákat elő írás szerint készit.

Értesítés.

A t. közönség szives tudomására óhajtom hozni, hogy a

Tisza palota alatti üzletemet

teljesen feloszlattam s a még meg maradt árukat Alföldi takarékpénztári épület alatti üzletemben

feltűnő olcsó árakon

árusítom.

Tisztelettel:

Kiss Lajos.

Bika szállodával szemben.

Ujonan nyílt cipő, kalap és félf divat üzlet raktár.

A legolcsóbb bevásárlási forrás! csakis a

Neumann testvérek

cipő, kalap férfi és fiufehérnemű, valamint mindenféle uri divatezickek dus választéku raktárában található

Debreczen, a Tisza-palotában

Nagyobbrészt házilag készítettett női, férfi és gyermek cipők dus raktárunk szives megtekintésére a t. vevőközönséget meghívni bátorkodunk

kitűnő tisztelettel

NEUMANN TESTVÉREK

10 forint bevásárlásnál, ha a vásárlás nem egyszerre történik is, szelvényt osztunk, melynek alapján f. 4.90 ráfizetés mellett egy 14 karátos arany platírozott férfi remontoir órát szolgálunk. Női 1 frttal drágább. Az órák üzletünkben megtekinthetők.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Légyenyv dobozokban 6 és 10 krajczárért kapható Deutsch Lajos fűszerkereskedőnél.

Correpetitornak ajánkozik Tóth József, VIII. gimnazista. Címe: Nyomató-utca 11.

Két kisebb tanuló egész ellátásra külön szobával, felvétetik, Jókai-utca 11.

Kitünő ruhakefék. Hazai készítmény hajkefék és fogkefék kézi és czirok seprük mindenfaj esetek és meszelők julányosan beszerezhetők Márton Gyula férfi divat üzletében a Bika szálloda mellett.

Svetits-intézet I. tanítóképezdájének összes könyvei jó kerban jutányosan megvehetőek Sas-utca 3. sz. szobában.

Tanulónak keresztény fiú felvétetik Vágó Andor utóda vászon-, kézmű- és rövidáru üzletében.

Vetőgép Schlick-féle 15 soros 130 forint részletfizetésre.
Zaladrill 21 soros 230 forintért eladó. Nagy-trafik udvarban Piacz-utca 26.

Egy csinosan butorozott szoba a collegium közelében kiadó. Egyháztér 5 szám emelet.

Friss sertés hús zsirnak való és hús naponta kapható: Somogyi Gyula hentesnél. Csapó-utca 4. sz.

Használt iskolai könyvek legjutányosabban Klein Béla antikváriumában tizenhárom város 25. kapható.

Eladó mész kemencze

Biharmegye Birtyn községben a nagyvárakolozsvári vasút Rév állomásától csak pár percnyi távolságban fekvő telekkönnyűleg 600 ööl területűnek kitértetett föld a rajtalévő nagyobbszabású mészégető kemenczével együtt kedvező feltételek mellett eladó. Ajánlatok az alantirt tulajdonoshoz intézendők. Takarék és Hitelintézet részvénytársaság. Debreczen.

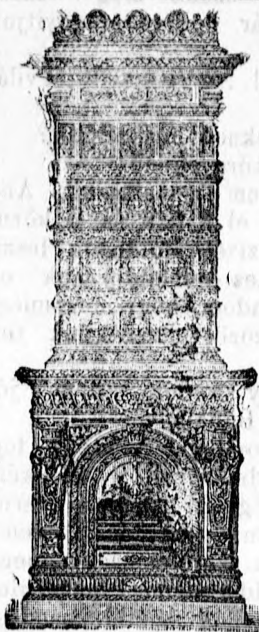
Eladó a homokkert tövében egy bizaló, mely 5 hold 250 ööl területű szőlőtelepnek is alkalmas. Értekezhetni. nap-utca 13. szám.

Egy vagy két tanuló teljes ellátásra főpiazcon lakó keresztény családnál mérsékelt díj mellett elváltatik. Értekezhetni: Szöllősy ékszerésznél.

Tanít Angol francia és német nyelvet nevelő házaknál és saját lakásán Batthányi utca 3.

Czimfestő tanulónak egy ööl bizonyítványokkal ellátott 6 elemi osztályt végzett fiú felvétetik Zelinger Ede czimfestőnél Piacz utca 55. szám.

3 szobás udvari, emeleti lakás, mellék-helyiséggel vízvezetékekkel Nov. 1-től kiadó Szent Anna-utca 29.

Kovács Gyula vaskereskedő.

Piacz-utca, a Bika szálloda mellett.

Mint egyedüli elárúsító Debreczen és vidékére ajánlja nagy választékban raktáron levő, elősmert legjobb minőségű

EPERJESI CSERÉPKÁLYHÁIT,

melyek az iparágban első rangot foglalnak el és számos elsőrendű kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és a legpontosabb kivitel biztosítottik

Egész épületek kályhaberendezését tetemes árengedménnyel vállalom el.

Régi kályhák tisztítását és átrakását előnyös árak mellett eszközöltem.

Kész felállított mintakályhák raktáromon megtekinthetők.

Most érkezett

Oriási választék férfi és női cipőkben egy frittól kezdve

legújabb divatu gallérok 10 kr. Férfi ingek 75 kron tul. Férfi posztó és szalma kalapok

50 krtól kezdve, több

mint 1000 db valódi halcsontos rövid Miederek 60 krtól feljebb, napernyők. Női ingek és Blouzek, harisnyák, lábravalók, Svetter és turista ingek minden elfogadható áron.

Székely Jenő és társánál.

Főtér, Hungária kávéház mellett.

Vasutasok és vagongyáriaknak 10% engedmény.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes fagymentes kutszivattyúk 60 koronától kezdve díjtalan felállítással, — egyéb építkezési tárgyak házhoz szállítással gyári áron kaphatók.

A szüret időnyre pedig minden külföldinél jobb és olcsóbb szőlő aranyéremmel díjazott, saját gyártású.

Borsajtók és szőlőzuzók

Debreczeni Vasöntőde

és Géplakatosság

Péterfia Hadház-utcai telepén, mely mindennemű gazdasági, ipari- és háztartásigépek javítását is legjutányosabban végzi

A szülők és tanulók figyelmébe!

Van szerencsém szives tudomására jutani, hogy helyben

Piacz-utca 12. sz. a. (Stenczinger-ház.)

egy a mai kor minden igényeinek megfelelő kéz és segéd-gépekkel

könyvkötészetet

rendeztem be, s azt a nagyérdemű közönség szolgálatára nyitottam meg.

A midőn ezt T. czimmal becses tudomására hozni szerencsém van, tisztelettel kérem hogy esetleges könyvkötészeti szükségletét nálam sziveskedjék eszközölni, ígérem egyttal, hogy főtörekvésem teljesen oda fog irányulni, hogy a nagy tisztelt megrendelőim legkényesebb ebbeli igényei is kielégítve legyenek.

Könyvkötésze temmel kapcsolatban szives megrendelőim előnyére és kényelmére

papíráru-kereskedést

is rendeztem be, a melyet szintén oly színvonalra emelek, hogy a nagyérdemű közönség ebbeli szükségletét it teljesen fedezhetem.

Tanulók részére mindennemű iskolai füzetek, irkák, gyakorlatok, rajztömbök rajz és íróeszközök a legjobb minőségben és olcsón kaphatók.

Tankönyvek kötése 24 óra alatt a legtartósabban készíttetnek.

Teljes tisztelettel:

Komáromi József.

könyvkötő és papirkereskedő,